

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

2026
MĚSÍČNÍ BULLETIN

Energetika > EU 04

Z obsahu:

- Dočasná opatření pro dostupnou energii
- Jedna Evropa, jeden trh
- Emisní povolenky na rozcestí

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

neformální summit EU, který se uskutečnil na Kypru ve dnech 23. až 24. dubna, proběhl v době trvající nestability na Blízkém východě, která se začala výrazně promítat do situace na evropských energetických trzích. V reakci na prudký nárůst cen ropy a plynu představila Evropská komise krátce před summitem soubor opatření AccelerateEU, jehož cílem má být zajistit cenově dostupnější energie a zmírnit negativní dopady krize na domácnosti i evropský průmysl. Dokument, který je rozdělen do pěti propojených oblastí a vychází převážně ze stávajících nástrojů, představuje spíše technickou reakci na aktuální energetickou krizi než výrazný nový impuls k řešení na úrovni EU. Premiéři a prezidenti členských států se v rámci jednání dále věnovali budoucí podobě víceletého finančního rámce na období 2028 až 2034. Diskuse se soustředila především na dvě citlivé otázky: jak velký má být evropský rozpočet a z jakých zdrojů má být financován. Právě příjmová stránka rozpočtu, včetně možných vlastních zdrojů EU, patřila k nejživějším bodům debaty. Vzhledem k neformálnímu charakteru summitu nebyly přijaty žádné závěry a lídři se k tématu mají vrátit na červnovém zasedání Evropské rady. Při příležitosti neformálního summitu podepsali nejvyšší představitelé Rady, Evropské komise a Evropského parlamentu společné prohlášení „Jedna Evropa, jeden trh“, v němž vyjádřili odhodlání všech tří institucí úzce spolupracovat na dalším prohlubování integrace jednotného trhu, a to prostřednictvím jasně stanovených cílů a průběžného hodnocení pokroku. Společné prohlášení je proto doplněno přílohou, která přináší přehled klíčových legislativních i nelegislativních iniciativ spolu s termíny jejich předložení a orientačním harmonogramem směřujícím k dosažení politické a legislativní dohody. Zda se jedná o simplifikaci, či deregulaci, posudte sami. V nadcházejících měsících Komise plánuje předložit mimo jiné revizi systému EU ETS, legislativní návrhy zaměřené na úpravu síťových poplatků a zdanění a také balíček pro energetickou bezpečnost.

Příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.cz

Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Aleš Hilčer | Lucie Horová |
Michal Jedlička | Jaroslav Malsá | Tomáš Pírk |
Karolína Ryšavá | Josef Ševčík | David Števík |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com, Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé inteligence BING AI.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

DOČASNÁ OPATŘENÍ
PRO DOSTUPNOU
ENERGII

DOČASNÁ OPATŘENÍ PRO DOSTUPNOU ENERGII

Evropská komise dne 22. dubna představila soubor opatření, jejichž cílem je usnadnit členským státům zajištění bezpečných a cenově dostupných dodávek energie. Nelegislativní sdělení **AccelerateEU reaguje na růst cen dovážených fosilních paliv v důsledku krize na Blízkém východě, která znovu poukázala na vysokou zranitelnost EU vyplývající z její závislosti na dovozu energie. Dokument představuje spíše technickou reakci na aktuální energetickou krizi než výrazný nový impulz na úrovni EU.**

Plán AccelerateEU zahrnuje krátkodobá i dlouhodobá opatření a je strukturován do pěti vzájemně propojených oblastí: posílení koordinace na úrovni EU; ochrana spotřebitelů a průmyslu před cenovými šoky; urychlení přechodu na domácí čisté zdroje a

elektrifikace; posílení odolnosti energetického systému; a podpora investic.

Významným prvkem plánu je důraz na elektrifikaci, která je vnímána jako klíčový nástroj pro posilování energetické nezávislosti Evropy. Předsedkyně Komise v této souvislosti uvedla, že přechod na domácí čisté zdroje energie může Evropě zajistit vyšší míru energetické nezávislosti a bezpečnosti. Komise proto v nadcházejících měsících hodlá předložit řadu legislativních i nelegislativních návrhů.

Ve druhém čtvrtletí letošního roku plánuje Komise předložit Akční plán elektrifikace s konkrétním cílem v oblasti elektrifikace a navrhne opatření, která mohou členské státy využít k odstraňování překážek elektrifikace průmyslu, dopravy a stavebnictví. V květnu by měl být představen legislativní návrh zaměřený na úpravu síťových poplatků a zdanění, jehož cílem je mimo jiné zajistit, aby elektřina byla zdaněna méně než fosilní paliva.

Sdělení dále navrhuje využívání cílených a dočasných opatření ke zmírnění dopadů vysokých cen energie na spotřebitele, jako jsou energetické poukázky, zavedení sociálních tarifů, daňové úlevy či leasingová schémata pro malé a střední podniky. Komise rovněž hodlá

přijmout dočasný rámec státní podpory, který by měl být zveřejněn na konci dubna. Očekává se, že bude obsahovat časově omezené úpravy stávajících pravidel státní podpory, včetně ustanovení pro čistý průmysl.

Mezi klíčové priority dále patří posílení koordinace mezi členskými státy v oblasti skladování plynu a využívání strategických ropných rezerv, včetně leteckého paliva. V souvislosti se zahájením období plnění zásobníků plynu před nadcházející zimou a s ohledem na skutečnost, že aktuální úroveň zásob plynu v EU je nižší než ve stejném období loňského roku, hodlá Komise navázat na nástroje využívané během energetické krize v roce 2022, zejména na činnost Koordinační skupiny pro plyn.

Za účelem zmírnění cenových tlaků Komise rovněž vyzývá členské státy k využití flexibility stanovené v nařízení o skladování plynu. V praxi by to umožnilo naplnění zásobníků na nižší úroveň, než je standardní 90% cíl, konkrétně na 80 %. Komise zároveň avizuje připravenost posoudit v rámci aktualizace tohoto nařízení i další případné snížení cíle, až na úroveň 75 %. Hlavním cílem těchto kroků je předcházet prudkým cenovým výkyvům, které mohou

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

DOČASNÁ OPATŘENÍ
PRO DOSTUPNOU
ENERGII

vznikat v důsledku souběžných nákupů plynu jednotlivými členskými státy.

Pokud jde o podporu investic, Komise konstatuje, že na úrovni EU jsou k dispozici finanční prostředky mimo jiné prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost či fondů soudržnosti. Dostupné veřejné zdroje však nebudou postačovat k pokrytí investičních potřeb spojených s energetickou transformací, které Komise odhaduje na 660 miliard eur ročně do roku 2030. Komise proto klade důraz na mobilizaci veřejných prostředků, a to jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni, s cílem podpořit zapojení soukromého kapitálu. V této souvislosti plánuje Komise v průběhu letošního roku uspořádat summit o investicích do čisté energie, který by měl propojit zástupce finančního sektoru, včetně klíčových institucionálních investorů, s průmyslovými lídry, developery projektů a veřejnými investory.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VEŘEJNÁ PODPORA
PRO FRANCOUZSKÉ
JÁDRO

VEŘEJNÁ PODPORA PRO FRANCOUZSKÉ JÁDRO

Evropská komise dne 31. března zahájila hloubkové šetření veřejné podpory francouzského programu výstavby nových jaderných reaktorů. Formální posuzovací řízení má za cíl ověřit soulad plánované podpory, kterou hodlá Francie poskytnout společnosti Électricité de France (EDF), s pravidly EU pro státní podporu. U komplexních podpůrných schémat se jedná o standardní postup.

Francie Komisi oznámila svůj záměr vybudovat šest nových jaderných reaktorů s celkovým instalovaným výkonem 9990 MW v listopadu loňského roku. Projekt počítá s jejich umístěním v areálech stávajících jaderných elektráren v lokalitách Penly, Gravelines a Bugey. Uvedení jednotlivých bloků do provozu se předpokládá v období mezi lety 2038 a 2044, přičemž jejich plánovaná životnost činí 60 let. Celkové investiční náklady projektu se v současnosti

odhadují na 72,8 miliardy eur.

Příjemcem podpory má být společnost EDF, která by projekt realizovala prostřednictvím plně vlastněné projektové společnosti. Podpůrná opatření mají zahrnovat dotovaný úvěr pokrývající 60 % odhadovaných nákladů na výstavbu, 40letou dvoustrannou smlouvu o rozdílu zajišťující stabilní příjmy, a dále mechanismus sdílení rizik pro mimořádné události mimo kontrolu EDF (kam mohou spadat nepředvídatelné přírodní katastrofy či změny ve vnitrostátním právu).

Komise v rámci předběžného posouzení uznala přínos projektu pro bezpečnost dodávek elektřiny a dekarbonizaci energetiky, zároveň však hodlá ověřit přiměřenost a vhodnost navrhované podpory, její dopady na hospodářskou soutěž a možné riziko posílení tržní síly společnosti EDF.

Nedůvěrná verze rozhodnutí bude (po vypořádání otázek důvěrnosti) zveřejněna v [rejstříku státní podpory](#) na webových stránkách Komise pod číslem případu SA.119469.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

JEDNA EVROPA,
JEDEN TRH

JEDNA EVROPA, JEDEN TRH

Na okraj neformálního summitu na Kypru podepsali nejvyšší představitelé Rady, Evropské komise a Evropského parlamentu společné prohlášení, v němž se zavázali k realizaci plánu **Jedna Evropa, jeden trh. Tento program byl zahájen na březnovém **zasedání** Evropské rady a jeho cílem je posílit konkurenceschopnost, odolnost a strategickou autonomii Evropské unie. Společné prohlášení vyjadřuje odhodlání všech tří institucí úzce spolupracovat na dalším prohlubování integrace jednotného trhu prostřednictvím jasně vymezených cílů a průběžného hodnocení pokroku.**

Společné prohlášení je doplněno přílohou, která shrnuje klíčové legislativní i nelegislativní iniciativy v pěti vzájemně propojených prioritních oblastí a zároveň stanoví orientační

harmonogram pro dosažení dohody. Tyto oblasti zahrnují: zjednodušení pravidel, další integraci jednotného trhu, podporu silného a otevřeného obchodu, snižování cen energií spojené s dekarbonizací a řízení digitální transformace, včetně rozvoje a využívání umělé inteligence. V oblasti energetiky plánuje Evropská komise v následujících měsících předložit mimo jiné revizi systému EU ETS, legislativní návrhy zaměřené na úpravu síťových poplatků a zdanění, a také balíček pro energetickou bezpečnost.

Dokument zároveň vymezuje institucionální odpovědnost jednotlivých orgánů EU. Evropská komise se zavazuje předložit návrhy uvedené v příloze, zatímco Evropský parlament a Rada budou usilovat o jejich co nejrychlejší projednání a dosažení dohody a zařadí je mezi své hlavní politické priority. Komise společně s členskými státy zároveň plánuje posílit provádění a uplatňování přijatých opatření tak, aby se dohodnuté závazky skutečně promítly do praxe.

Plnění stanovených harmonogramů bude průběžně sledováno prostřednictvím pravidelného hodnocení, které má zajistit měřitelné výsledky, včasnou identifikaci překážek a koordinaci dalších kroků. Součástí

tohoto procesu budou čtvrtletní hodnocení pokroku a případná aktualizace přílohy, přičemž cílem je dosáhnout viditelného posunu a konkrétních výsledků nejpozději do konce roku 2027.

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)

[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)

[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)

[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)

[O ČEM SE MLUVÍ](#)

[UDÁLO SE V BRUSELU](#)

[FAQ](#)

[REZERVA TRŽNÍ
STABILITY](#)

REZERVA TRŽNÍ STABILITY

Evropská komise dne 1. dubna předložila návrh změny rozhodnutí o rezervě tržní stability. Návrh navazuje na prohlášení předsedkyně Evropské komise na březnovém zasedání Evropské rady, v němž zdůraznila potřebu modernizace a větší flexibility systému EU ETS.

Rezerva tržní stability (Market Stability Reserve – MSR) představuje klíčový nástroj pro vyrovnávání nabídky a poptávky po emisních povolenkách. S cílem zajistit, aby tento nástroj zůstal účinný a byl schopen reagovat na měnící se podmínky na trhu, Komise navrhuje jeho aktualizaci.

Podle stávajících pravidel jsou povolenky držené v MSR nad hranicí 400 milionů automaticky zneplatňovány. Navrhovaná změna tento mechanismus pozastavuje, takže povolenky zůstanou zachovány jako strategická rezerva s potenciálem do budoucna přispět ke stabilizaci trhu. Navrhovaná úprava by neměla mít okamžitý dopad na rovnováhu trhu.

Povolenky uložené v MSR by mohly být podle návrhu uvolněny pouze v případě výrazného napětí na trhu nebo nadměrného růstu cen.

Změna rozhodnutí o rezervě tržní stability představuje zásah do platné legislativy, a proto bude návrh předložen Evropskému parlamentu a Radě k projednání a přijetí v rámci řádného legislativního postupu. Komplexní přezkum systému EU ETS plánuje Evropská komise předložit v červenci.

Rezerva tržní stability byla zavedena jako nástroj k řešení přebytku povolenek v systému EU ETS a ke stabilizaci trhu s uhlíkem. Od roku 2019 automaticky upravuje množství povolenek určených k aukci na základě celkového počtu povolenek v oběhu (total number of allowances in circulation – TNAC), a předem stanovených prahových hodnot. Komise ani členské státy přitom nemají pravomoc do procesu zasahovat. Při vysokých hodnotách TNAC se povolenky z trhu stahují, při nízkých se naopak uvolňují. Od roku 2023 jsou povolenky držené v MSR nad stanovený limit každoročně trvale zneplatňovány, přičemž od roku 2024 je tento limit nastaven na 400 milionů povolenek.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

DISKUSE O VÍCELETÉM
FINANČNÍM RÁMCI

DISKUSE O VÍCELETÉM FINANČNÍM RÁMCI

Na neformálním summitu ve dnech 23. až 24. dubna se prezidenti a premiéři členských států EU věnovali diskusím o budoucí podobě víceletého finančního rámce na období 2028 až 2034. Přestože Evropská komise návrh evropského rozpočtu na příští období předložila již v červenci loňského roku, šlo vzhledem k dominanci jiných naléhavých témat o první rozsáhlejší výměnu názorů na toto téma na úrovni hlav států a vlád.

Diskuse potvrdila výraznou rozdílnost postojů členských států v klíčových otázkách. Státy, jejichž příspěvky do rozpočtu EU převyšují prostředky, které z rozpočtu čerpají, zejména Německo a Nizozemsko, prosazovaly objem rozpočtu nižší, než navrhuje Komise. Ta pro sedmileté období navrhla rozpočet ve výši 1,98 bilionů eur v běžných cenách (včetně inflace), což odpovídá 1,26 % hrubého

národního důchodu EU (HND). Naopak čistí příjemci prosazovali ambicióznější rozpočet. Některé země, v čele s Francií, argumentovaly potřebou vyšších investic do strategických odvětví a posílení konkurenceschopnosti EU, přičemž zdůraznily význam nových vlastních zdrojů jako nástroje financování těchto ambicí.

Evropská komise v červenci navrhla zavedení pěti nových vlastních zdrojů, vycházejících ze systému obchodování s emisemi (EU ETS 1), mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM), poplatku z elektroodpadu (e-odpad), spotřební daně z tabákových výrobků (TEDOR) a korporátního příspěvku (CORE), který by představoval roční paušální platbu od velkých společností působících v EU s ročním čistým obratem vyšším než 100 milionů eur. Podle odhadů Komise by tyto nové zdroje mohly přinést do rozpočtu EU až 58,5 miliardy eur ročně (v cenách roku 2025).

Tyto návrhy (s výjimkou mechanismu CBAM) se však již dříve setkaly s chladným přijetím jak ze strany řady členských států, tak ze strany zástupců evropského průmyslu. Centralizace výnosů z nástrojů, jako jsou CORE či EU ETS, na úrovni EU by mohla oslabit rozpočtovou suverenitu členských států a zpomalit investice

do strategických oblastí. Podle dostupných informací však diskuse o vlastních zdrojích nyní pokročila a členské státy projevily větší ochotu se touto otázkou zabývat. Předseda Evropské rady v této souvislosti uvedl, že „debata potvrdila, že nové vlastní zdroje budou muset hrát důležitou roli při financování rozpočtu“, přičemž zazněla i otevřenost ke zvážení dalších návrhů, zejména těch, které předložil Evropský parlament.

Prezidenti a premiéři se k diskusi o víceletém finančním rámci vrátí na příštím zasedání Evropské rady, které je plánováno na 18. až 19. června. Ambicí je dosáhnout dohody o vyjednávací pozici Rady do konce letošního roku, aby bylo možné včas zahájit jednání s Evropským parlamentem.

V Evropském parlamentu mezitím přijal Rozpočtový výbor **návrh vyjednávací pozice** k víceletému finančnímu rámci po roce 2027. Europoslanci požadují, aby nové vlastní zdroje byly schváleny společně s víceletým finančním rámcem a zajistily roční příjem přibližně 60 miliard eur. V případě vypuštění některých návrhů Komise trvají na jejich nahrazení alternativami, jako je daň z digitálních služeb, daň z online hazardních her, rozšíření

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

DISKUSE O VÍCELETÉM
FINANČNÍM RÁMCI

mechanismu CBAM či zdanění kapitálových výnosů z kryptoaktiv. Europoslanci zároveň potvrzují nutnost zaměřit budoucí rozpočet na nové priority, zejména obranu a konkurenceschopnost, přičemž zdůrazňují potřebu zachovat adekvátní financování politik soudržnosti a společné zemědělské politiky. Hlasování pléna Evropského parlamentu o vyjednávací pozici je plánováno na 29. dubna.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

EMISNÍ POVOLENKY
NA ROZCESTÍ

EMISNÍ POVOLENKY NA ROZCESTÍ

Na panelové diskusi organizované polským sdružením energetického sektoru PKEE v Bruselu se zástupci Evropské komise, polské vlády a nevládního sektoru střetli nad klíčovou otázkou: jak reformovat systém EU ETS tak, aby přestal být brzdou evropské konkurenceschopnosti a zároveň naplňoval klimatické cíle. Debata proběhla v době, kdy řada členských států otevřeně označuje současný systém za jednu z hlavních příčin oslabení průmyslové základny EU, především kvůli dopadům na ceny energie a investiční rozhodování v energeticky náročných sektorech.

Kurt Vandenberghe, generální ředitel DG CLIMA, přiznal, že reforma ETS je nevyhnutelná a přislíbil ji na červenec 2026. Komise chce

především reformovat rezervu tržní stability (MSR), aby fungovala flexibilněji a tím tlumila výkyvy cen, a tím posilovala stabilitu trhu v delším horizontu. Vandenberghe trvá na zachování tržního charakteru systému a odmítá přímé politické zásahy do ceny povolenek – přímé zastropování ceny tedy podle Komise nepřipadá v úvahu. Zároveň zdůraznil, že hlavní překážky investic neleží v samotném ETS, ale spíše v pomalých povolovacích procesech a regulatorní nejistotě. Jako příklady dynamiky dekarbonizace zmínil Polsko, kde podíl uhlí klesl z 90 % na 50 % za deset let, či dramatický nárůst bateriových kapacit v Bulharsku.

Přesto panelisté potvrdili, že dosavadní podoba systému má vážné trhliny. Polský státní tajemník pro klima a evropskou politiku na Ministerstvu klimatu a životního prostředí, Krzysztof Bolesta otevřeně pojmenoval to, co zaznívá stále hlasitěji i z průmyslově orientovaných členských států: ETS musí přestat být čistě klimatickým nástrojem a stát se součástí širší průmyslové politiky. Varoval také, že bez evropské technologické základny hrozí, že Evropa pouze vymění závislost na fosilních palivech za závislost na dovážených green-tech řešeních. Volné alokace pro

energeticky náročné sektory je podle něj nutné zachovat a lineární redukční faktor snížit, aby měl průmysl reálný prostor pro přechod. Zazněl také požadavek na posílení a prodloužení Modernizačního fondu po roce 2030 – nástroje, který je pro transformaci průmyslu ve střední a východní Evropě klíčový.

Z bruselského panelu tak vyplynulo jediné: Evropská komise sice chystá reformu ETS, ale zásahy do samotného cenového mechanismu nadále odmítá. Pro průmyslově orientované ekonomiky střední Evropy to znamená pokračující nejistotu – teprve červenový návrh ukáže, zda se podaří systém upravit tak, aby vedle klimatických cílů lépe zohledňoval i konkurenceschopnost evropského průmyslu, aniž by přitom došlo k narušení jeho tržního charakteru.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)VÝZKUMNÝ A
VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
EUROATOMU

VÝZKUMNÝ A VZDĚLÁVACÍ PROGRAM EUROATOMU

**Evropská komise dne 19. března 2026
schválila [pracovní program](#)**

**Výzkumného a vzdělávacího programu
Euratomu na roky 2026 a 2027.**

**Evropská unie bude prostřednictvím
tohoto programu financovat výzkum
a inovace v jaderném sektoru částkou
až 330 milionů euro. Doufejme, že
můžeme program pokládat za
podporu jádra jako pevné součásti
evropské energetické budoucnosti.**

**Čím je Výzkumný a vzdělávací program
Euratomu ?**

Jedná se o doplňkový program financování při programu Horizont Evropa, který zahrnuje jaderný výzkum a inovace, přičemž využívá stejné nástroje a pravidla jako samotný „nadřazený“ Horizont. Plánovací cyklus programu je pětiletý, s možností prodloužení o další dva roky tak, aby byl v souladu s víceletým

finančním rámcem, tedy sedmiletým rozpočtovým cyklem Evropské unie. Skrze tento program je financován jak výzkum, prováděný v rámci činnosti Společného výzkumného střediska, tak výzkum prováděný konsorcií s více partnery, který je koordinovaný Generálním ředitelstvím pro výzkum a inovace Evropské komise. Aktuální pracovní program je prodloužením programu na období let 2021 – 2025. Z celkové částky 330 milionů euro bude 222 milionů přiděleno pro oblast výzkumu a vývoje v oblasti fúze a 108 milionů výzkumu v oblasti jaderného štěpení, bezpečnosti a radiační ochrany.

Jaké jsou cíle tohoto programu ?

Hlavní cíle jsou celkem čtyři. Prvním z nich je podpora rozvoje energie z fúze, kterou Unie označila za svůj budoucí zdroj výroby elektřiny. O tom mimochodem svědčí i letitá investice do projektu fúzního reaktoru ITER. Druhým cílem je obecné zlepšení jaderné bezpečnosti, zabezpečení provozu jaderných zařízení a komplexní radiační ochrany. Do tohoto cíle je zahrnuto rovněž nakládání s jaderným odpadem a vyřazování zařízení z provozu,

a to jak energetických, tak neenergetických aplikací jaderných technologií (např. zdravotnictví). Třetím cílem je další rozvoj odborných znalostí a kompetencí v oblasti jaderné energetiky v rámci Evropské unie. Je celkem zřejmé, že bezpečné, funkční řízení programů výstavby a provozu jaderných zařízení je mimořádně pevně spojeno s dostupností kvalifikovaného personálu. Čtvrtý bod je vyhrazen podpoře politiky Evropské unie a jejich členských států v oblasti zlepšování jaderné bezpečnosti, záruk a ochrany.

Co program přináší pro oblast jaderné fúze ?

Evropská komise přikládá jaderné fúzi velkou váhu, považuje jí za bezpečný, velkoobjemový a nízkouhlíkový zdroj energie s vysokou transformační perspektivou. Evropa má navíc dobrou pozici na pomyslné mapě vývoje fúzní energie. Je mimo jiné hostitelem a klíčovým přispěvatelem projektu ITER. Fúze se navíc začíná přesouvat mimo vědecké laboratoře do průmyslu, včetně zapojení středních a malých podniků a startupů. V rámci schváleného programu proto dojde k částečnému přesunu podpory výzkumu. Centrem podpory zůstane

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÝZKUMNÝ A
VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
EUROATOMU

prostřednictvím programu EUROfusion excelentní věda, ale Unie podpoří rovněž vznik a růst inovativních startupů a malých a středních podniků v této oblasti. S rozvojem klíčových technologií pro budoucí fúzní elektrárny pomůže nové evropské partnerství veřejného a soukromého sektoru. Program zároveň obsahuje příspěvky k novým výzvám Evropské rady pro inovace (EIC) s názvem Fusion Challenges.

Co obsahuje program v oblasti jaderného štěpení, bezpečnosti a některých dalších oblastí ?

Pracovní program finančně podpoří výzkum a inovace v oblasti nejvyšších standardů bezpečnosti, ochrany, radiační ochrany, zabezpečení vyhořelého paliva, nakládání s radioaktivním odpadem a vyřazování zařízení z provozu. Program bude zvláště podporovat výzkum v oblasti bezpečnosti pro dlouhodobý provoz stávajících elektráren a budoucích malých modulárních reaktorů, stejně jako pokročilé konstrukce reaktorů. Posiluje evropské partnerství v oblasti nakládání s odpady (EURAD), jaderných materiálů

(CONNECT-NM) a radiační ochrany (PIANOFORTE). Program hodlá rovněž klást důraz na vzdělání v oblasti jaderné energetiky, podpoří mobilitu výzkumníků prostřednictvím dlouholeté Akce Marie Curie-Sklodowska (MSCA) v rámci programu Horizont Evropa a pomůže zlepšit otevřený přístup

k výzkumným infrastrukturám. Výzkum a vzdělání budou dále podpořeny pomocí iniciativ v oblasti dovedností, zejména prostřednictvím Evropské akademie jaderných dovedností a podpořen bude také ukrajinský jaderný výzkum v integraci do Evropského výzkumného prostoru.

